

חיי?

היה זה אופייני לשקיעת המזרח סד הקיים, שאיש לא שאף את השאלה המכרעת: מי מפוגז לנהל את המדינה בחודשים הקרובים?

על הגבול הצפוני יש מילחמה חמוה. על הפרק עומד המשאומתן עם קיסניגר. כי חודשים הקרובים יקבע אם התקדם הי מדינה לקראת שלום, או שתפרוץ מילחמה חדשה בשתי החזיתות — אולי עוד כי 1974. במדינה עצמה יש משבר של מוראל, שלא היה כדוגמתו מאז הקמתה.

במצב כזה דרוש ראש-משלה מוכשר, בעל כישורים אישיים בלתי-רגילים, הי נהנה מאימון כללי.

איש לא חיפש אדם כזה.
השאלה שנשאלה למעשה, היתה: מגיין לוקחים עסקן שאינו מרגיז אף אחד, שלא אמר או עשה מעולם משהו נועז שהרחיק אותו מן המרכז-המרכזי, אדם המקובל על כל פלגי המערך?
ברוח זו נבחנו המועמדים האפי

ספיר

חיי?

לגבי מקומו המדויק של רבין במפת היונים והנצים, יש ספיקות. בתחילת דרכו הפוליטית נחשב רבין ליונה מוסלגת. אך עמדתו אינה חד-משמעית. היה זה רבין שהמליץ על הפצצת מצריים לעומק, והבי טיח לכך תמיכה אמריקאית. במשך זמן רב הוא נחשב למתנגד ההחלטה מס' 242. ספיר ואנשיו, שהתרחקו מרבין במרוצת השנים, טוענים כי לא פעם השפיע על גולדה מאיר דווקא בכיוון של הקשחה. התנגדות רפ"י לרבין באה עד רקע החשש שרבין עשוי לרשת את מקומו ושל משה דיין בתודעה הציבורית, ומכאן ההתנגדות הי מוחלטת של רפ"י למועמדותו. למרות ההודעות האמריקאיות, לא היו סיכויים רבים למועמדות זו.

צדוק: אדם לכל עת

כך, בדרך של חילוף, התקרבו השבוע מרבית החוגים אל אדם שעוד לפני

רבין

אלמוגי

צדוק

שנה רק מעטים חשבו עליו: חיים צדוק. אדם אינטליגנטי מאוד, מתקדם בי תפיסותיו, מתון כסודו, אך מסוגל לזמוק לעצמו ולהצדיק כל מעט כל עמדה. הוא פיקח, גמיש, בעל חוש הומור, ורחוק מן הדימוי השיגי רתיו של עסקן.

כעורך-דין מדופלם, שלקוחותיו שילמו לו ברצון שכר-סירחה אגדתי, מסוגל צדוק למצוא טיעון משכנע גם לעניין הבלתי-סביר ביותר. כך הצטיין בנאווי-הגנה על חוק בדר-עופר, שהוא התנגד לו באופן פרטי. (השבוע, לתדהמת רבים, יצא מינחס ספיר בגלוי ובחריפות נגד חוק זה, ותבע את ביטולו.)

צדוק הוא בסדר עם כולם. כל פלגי המערך יכולים להסכים לו, אם כי בלי התלהבות. אין הוא יונה מוצהרת, וגם לא נץ ריזמי. כיוון ועדת-החוקי-הביטחון קיבל גושפנקה ביטהונית ומדינית, המועילה מאוד למועמד לראשות-הממשלה. מכיוון שוועדת אגרנט מתחה עד כה רק ברזון ביקורת על ועדת-החוקי-הביטחון, נראה צדוק בלתי-קשור למחדלי יום-הכיפורים. במשך כמה ימים השבוע נראה צדוק כמועמד היחיד שהיו לו סי כוויים שי ממש להקים ממשלה, שתוכנן לפחות לכהן.

לפתע צץ שם שכאילו נשכח במשך כל הזמן: אבא אבן.

לאבן יש מעלה גדולה אחת כי עיני הפלגים השונים של המערך: הוא נחשב לאיש חלש. כלומר:

את הברווז החיפאי, הצליחה ליצור במשך כמה ימים את הרושם שאלמוגי הוא מועמד רציני בעל-סיכויים.

רבין: הצעה אמריקאית

ה בא בתור הוא יצחק רבין — הי רמטכ"ל המנצח של מילחמת ששת הימים, אדם שאין לו שום קשר ישיר עם מילחמת יום-הכיפורים. מעלתו הגדולה: הוא מהווה "פנים חדשות". הוא צעיר, התדמית שלו מתאימה לאווירה שנוצרה בארץ בעיקבות תנועות-המחאה.

גם לרבין נמצאו תומכים שונים, וגם משונים: ממשלת ארצות-הברית וסיעת מוקד.

ושינגטון הושיטה לרבין עזרה מוחשית: ידיעות של סוכניות-הידיעות האמריקאיות הכריזו, בהשראת מישרדי-החוק האמריקאי, כי הוא-הוא המועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר.

מכחינה אמריקאית, רבין הוא מועמד אידיאלי. הוא עשוי לפזר את הדאגה העמוקה שהשתררה במישרדי-החוק האמריקאי עם פרישת גולדה ומשה דיין, שהיו קשוי רים ביוזמת קיסניגר.

בשנות כהונתו בווינגטון, הואשם רבין על-ידי יריביו בכך שהוא "שגריר אמריקאי בישראל יותר מאשר שגריר ישראלי באמריקה". ואכן, רבין יצר יחסים הדוקים ביותר עם חוגי הממשלה האמריקאית בתקופת ניכסון, ונחשב לאחד הי אדריכלים של הברית האיתנה שנוצרה בין ושינגטון וירושלים.

הבהיר שהוא מתכוון בהחלט להמשיך וי לשלוט מאחורי הקלעים.

אלמוגי: הברווז החיפאי

רשה מיווחדת בפני עצמה היתה מועמדותו של יוסף אלמוגי. נמצאו לה תומכים שונים, ואף משונים: היומון הארץ, שולמית אלוני, ועוד.

הצרה היא שמועמדות זו לא היתה רצינית אף לרגע אחד. אמנם, אלמוגי הוא "מקובל". הוא פרש ממפא"י עם בגוריון, אך חזר למפא"י לפני שחזרה רפ"י. כמובן הוא נמנה רישמית עם מפא"י (למרות שהחודש היר פיע לראשונה בפגישה רישמית של מוסדות מפא"י), אך יחד עם זאת לא ניתק את יחסיו עם רפ"י, והוא מקובל עליה.

מאחר שרפ"י דרושה להרכבת ממשלה חדשה בעל בסיס מינימלי, היתה זאת מעלה גדולה.

אולם גם ידידיו של אלמוגי התקשו מאד להציג ברצינות את מועמדותו לתפקיד ראש-הממשלה, שיצטרך לנהל משאומתן עם קיסניגר, להחליט על מילחמה ושלום ולהעניק השראה למדינה ולצה"ל. המועמדות כולה היתה, בעי קרה, מלאכת-מחשבת של יחסי ציבור.

שריים. התהליך היה תהליך של חיזוק (אלימינציה) מחיקת מועד מרים בזה-אחריו, עד כדי צימי צום האפשרויות לאחדים — ולאחר.

ספיר: דימוי גרוע

מועמד הראשון שעלה על הדעת, אין ספק, כמובן, פינחס ספיר.

ספיר על כל מועמד מיפלגתי אחר בא בהשבון. שילטונו במיפלגת איתן, שיל טונו במשך הוא טוטאלי.

אינו אדם המשבר לפני שנה, ועל רקע אחר, אין ספק שספיר היה נבחר אוטומטית לראש-הממשלה, שנה, תוך כרית מלשה עם משה דיין. אולם הנסיבות השתנו.

לספיר יש מגבלות חמורות. הן נוגעות לדימוי כעסקן מיפלגתי מובהק, "בוס" מן הסוג הישן. הוא מייצג את ההנהגה ה"הותיקה". הוא היה שותף לקבוצה הי מרכזית של מישטר-גולדה, "המיטבח" הי מפורסם. אף שלא השתתף בהכרעות שי צדמו ליום-הכיפורים, קשה לו לשחרר את עצמו מן האחריות להמלכת גולדה ולקיום המדיניות של משה דיין.

לספיר אין תכונות-יחיתות, אבד הוא ער למינכולותיו — אזלי בניגוד לרוב העסקנים האחרים. השבוע הודיע "סופית" שלא יקבל מינוי כמועמד לראשות-הממשלה, ושהוא מעדיף משהו אחר ממפא"י, אך תוך כדי כך